

БЮЛЕТЕНЬ

ТОВАРИСТВА БУВШИХ ВОЯКІВ АРМІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ
У ФРАНЦІЇ

Квітень 1957 року.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Дорогі Побратими!

Вітаю Вас з Великоднем і з новими надіями, що завжди родяться у зв'язку з цим світлим Празником, перемоги світла над тімрявою, прагди над неправдою, свободи над неволею. Тёперешній Великден є відається ближчим в обличчі перемін, що наступають на Сході, ближчим до перемоги того, що лягло у ам'ст Господнього Воскресіння. Тиранія советської Москви стрясається у своїх основах від визвольних рухів поневолених нею народів. В колі цих народів на чільному місці знаходиться український народ. У безчисельних відрахах протесту і німої ہمоги, тін теж готується до бою, що буде останнім і вирішним. Яке наше місце, нас, бувших українських вояків, у цій загальній розгрі за волю і самостійну державність, у цій незідхиленій розгрі, що прийде, що мусить прийти? Це місце визначене нашим бойовим минулім і нашою наявністю в об'єднаному фронті бувших вояків всіх поневолених Москвою народів Центральної і Східної Європи. Цей фронт діє, об'єднує свої сили, роскинені по всіх країнах вільного світу, і запевняє своє місце в акції, яка прийде у слушний і, мабуть, вже недалекий час. В цьому фронті є теж і ми, бувші українські вояки зо всіх воєн і збройних здвигів, що наступили з часу, коли зі зброєю і бойовими прапорами, піднатиском переважних тоді сил ворога, вийшли з Рідних Земель скривавлені частини Армії УНР, тої відродженої збройної сили воскреслої української самостійної державності.

Нині стоїмо одним фронтом і чекаємо наказу. Багато з нас сивих голів, але й багато молоді, що виховалася на вірі і традиції, що ці сиві голови творили. Є між нами різниці всіх щаблів людського віку, але не має різниці в силі нашого духу, в нашій вірності бойовим прапорам українського війська, в нашему бажанні віддати себе всеціло справі відвоювання і закріплення української, ні від кого незалежної державності. У цій грядучій справі для всіх нас буде своє місце і всі ми принесемо свою частку одній великій спільній Українській Армії, що зродиться там у сутінках неволі, щоби об'єднатися зо всіма українськими бойовими силами вірної Вітчизні еміграції. Віримо в це і готовося. Ця віра тримає нас в об'єднанні і в організаційній дисципліні впродовж довгих років, дає нам ініціативу для розбудови зв'язків з організаціями бувших вояків інших поневолених Москвою народів і дає нам ту силу і значіння, яке маємо в цілому, політичному і громадському, житті української еміграції у вільному світі.

Чого ж Вам бажати з нагоди цього Великодня, дорогі побратими? Чого, як не дальнього щереження тої сили вояцького об'єднання під прапором Української Народної Республіки, тієї витривалости у вірі в організаційній дисципліні, що є одинокою гарантією успіху і перемоги ідеї, якій одужимо покищо зброєю нашого духа.

Чого Вам балати, як не кріпкого здоров'я, добробуту і щастя
Вашому родинному житті?

І брешті - щоби ми всі дочекалися повороту на батьківщину із
зброєю в руках, комній на своєму місці і за своїм призначенням.

Згадуючи пам'ять тих наших братів, які відішли від нас, кріпім
духом, затиснули наші ряди, притягаймо до себе загублених на пере-
хрестях емігрантської мандрівки побратимів, розбудовуймо у нашій
свідомості правду одної великої української вояцької родини, перед
якою все ясніше виринає з подій велике ЗАВТРА українського
державного визволення.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Генерал-поручник Олександр УДОВИЧЕНКО
Віце-Президент Української Народної Респуб-
ліки, Голова Європейської Федерації б.Ук-
раїнських Вояків, Голова Т-ва б.Вояків Ар-
мії УНР у Франції.

ПОСЛЯ ПУ-ОЇ СЕСІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ.

В дніах 16-22 Березня 1957 року в Мюнхені відбулася 4-та Сесія
Української Національної Ради. Всіпереч усім ворожим намірам, що
їшли на розбиття Українського Державного Центру в екзилі, 4-та Сесія
принесла повне об'єднання цілого українського демократичного
табору, створюючи новий Виконний Орган УНРади під головуванням п.
Миколи Лірицького, Голови Українського Національно-Державного Союзу.
Організація ОУН /полк.Мельника/ виступила із складу УНРади. Ця орга-
нізація від кількох років була в дуже активній опозиції до політики
Українського державного Центру, що виявлялося також у дуже різкій
протиакції поза межами УНРади, зокрема в Америці. Причиною ж ви-
ступлення цієї організації із складу УНРади було несхвалення Сесією
дослівного тексту вимог ОУН в ділянці, як внутрішньої, так і зовніш-
ньої політики. Деякі з цих вимог в'язали настільки руки кожного май-
бутнього Виконного Органу УНРади, що присуджували його заздалегідь
до повного політичного безвладу, до політики самих декларацій і фак-
тичній підлегlostі УНРади організації ОУН. В таких умовах, де спів-
праця і консолідація розуміється виключно, як підлеглість більшості
ідеологічній меншості - порозуміння було очевидно не можливим.

Приймаючи до рідома факт виступлення ОУН із складу УНРади, 4-та
Сесія все ж таки виявила однозгідний погляд, що Провід ОУН перегля-
не згодом своє становище і порівнеться до ретельної праці в лоні Ук-
раїнського Державного Центру, засвідчуши цим зрозуміння його демо-
кратичних зasad та шкоду, яка виникає з кожного звуження міжпартий-
ної бази, тої єдиної української розвольної магістратури на ємігра-
ції.

Новий Виконний Орган УНРади приступив вже до праці, вносячи по-
мітне заспокоєння серед широких кіл української еміграції у вільному
світі, яка сприймала ситуацію в УНРаді куди трагічніше, ніж воно на-
ділі було.

4-та Сесія обрала Віце-Президентом Української Народної Республіки одноголосно на даліших два роки - ген.пор.Олександра Удовиченка.

Ресорт Військових Справ ВО УНРади - обняв ген.Вовк.

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПОДАТОК

Пригадуємо всім Управам Філій та Зв'язків, як також всім членам Т-ва про обов'язок складення Національного Податку на 1957 рік. У теперешній ситуації повної консолідації демократичного табору УНР в лоні УНРади та її Виконного Органу - підсилення фінансових засобів Українського Державного Центру є справою великої ваги, якщо праця має проходити безперебійно, відповідно до потреб часу. Не забуваймо, що на нас всіх і на кожному з окрема лежить святий обов'язок не тільки морально, але й матеріально підтримати Український Державний Центр. Українське Військове Т-во повинно вести перед у цій податковій акції у Франції так само, як веде перед у надпартійному соборницькому фронті українського громадянства, що стало під прапори УНРади.

З ЖИТТЯ ТОВАРИСТВА

- Відвідини філій Т-ва. В серпні минулого року скарбник Т-ва хор. В.Лазаркевич, обічав філії Т-ва в Льонгві, Оден-ле-Тіші, Омекурі, Домбалі і Крезо-Моншанен.

- В жовтні місяці 1956 року Паризька філія, на чолі з сотн.В. Могилівським і Лисаком, влаштувала Свято Покрови. Після служб в обох в обидвох церквах - Православній і Греко-Католицькій - відбувся спільній обід.

- Філія Т-ва в Ліоні. З доручення Управи Товариства, на місці п.В.Малика, обов'язки Уповноваженого Т-ва та Голови філії взяв на себе п.Петро Попіль. В складі Управи філії тепер: секретар - п.Я.Прояній, скарбник - п.Я.Горбач і член Управи філії - п.Дробашко. Управа Т-ва висловила велику подяку попередньому Уповноваженому - п.В. Маликові.

- Філія Т-ва в Парижі, крім нормальних сходин, влаштувала зустріч Нового 1957 року в залах Українського Дому на вул.Тен. Зістріч пройшла дуже успішно, гуртуючи у дружній, веселій атмосфері не лише численне членство з родинами, але і багато гостей. Забава тривала до ранку. В організації зустрічі прислухилися з окрема Голова філії сотн.В.Могилівський та п.В.Лисак, пор.

- Генеральний Секретар Т-ва пор.Р.Голіня протягом грудня і січня відбув поїздку до Сполучених Штатів Америки. При цій нагоді пор. Голін зустрівся з нашими бувшими воїнами в Чикаго, де в салі Українського музею зробив доповідь на тему сучасного стану українського комбатантського руху в Європі і зокрема в Франції. Пор.Голін риступив також з докладом в залі Літературного Клубу в Нью-Йорку, а у Філадельфії нар'язав контакти в справі скликання світового з'їзду українських бувших воїнів. Цей з'їзд має всі данні для успішного його переведення, але потребує очевидно відповідної підготовки. На загал, українські бувші воїни в Америці дуже активні і приглядаються з увагою до життя і діяльності своїх побратимів в Європі.

Філія Т-га у Герсеранжі /Мерт і Мозель/ під проводом сотн. А.А. балки організувала спільно з іншими організаціями того району: в грудні 1956 року - Листопадове Свято і рокогини Вазару, а в січні 1957 року свято 22 Січня і рокогини Крут. Всі свята пройшли з належним успіхом.

- Свято 22-го Січня в Парижі рідсвяткувало цього року наше Т-во спільно з Українською Громадською Опікою у залі Вельгійських Інвалідів. Свято складалося з академії та концерту. Перед тим відбулися служби Божі в церквах обидвох наших рівнинань. У святі взяло масову участь українське громадство Парижа.

- Справа скликання чоргового з'їзду нашого Т-ва стоїть на порядку денному Упраги Т-га. Головну роля тут грають кошти, зг'язані з глаштуванням з'їзду в таких репрезентаційних рамках, як це буває "осі". Є голоси, щоби з'їзд такий скликати лише при умові важливих причин. Тому очевидно Упрага Т-ва в цьому році обмежиться скликанням окружних з'їздів з участі членів Упраги Т-ва з Парижа. Проте думка про загальний з'їзд не закинена. Проектується його скликати на день Всіх Святих /І листопаду/. В ці дні випадають три вільні від праці дні. Цей проект обмірковує Упрага Т-ва тим більше, що з'їзд можна було б сполучити з 40-рими рокогинами відновлення українських збройних сил, які припадають саме на цей рік і повинні бути найгеличаріше відзначені. Упрага Т-ва просить всі філії, з'язки та розгалів всіх членів Т-ва висловити як найкорші свою думку з пригоду цього проекту.

- Філія Т-га в Шалеті відсвяткула 22 Лютого свято, яке пройшло з великим успіхом. Присутнім був Голова Т-ва ген. пор. О.Удовиченко. В організації свята багато зусилля приклад хор. І.Охмак.

ЗВІТ КАСИ Т-ВА ВОЯКІВ АРМІЇ УНР У ФРАНЦІЇ за 1956 рік:

Залишалося на I Січня 1956 року 188.021.-
Поступило за 1956 рік 158.570.-

Разом 346.591.-

Видано протягом 1956-го року 147.052.-

Залишалося на I Січня 1957 року 199.539.-

Просимо всі філії Т-га яче тепер надсилати звітні матеріали для розширення в наступному бюллетеню.

ВІДІШЛИ ВІД НАС.

Іван Сірко.

Іван Сірко народився 3 травня 1922 року на Білоцерківщині, Київської області. Ворогся в рядах українських військових частин проти СРСР.

тів з 1943 до серпня 1944 року. Діставшися до Франції, брав активну участь у рядах французького резистансу і пізніше перейшов до Чужоземного Легіону. Звільнений звідти у 1949 році, поселився в Ліоні, де зразу п'яв активну участь в організаційному житті нашого Товариства. Помер несподівано в наслідок тяжкої операції дня 9 вересня 1956 року в Парижі, де його й поховано. Залишив дружину Ірину з Заховайків з двома малолітніми дітьми.

В особі покійного наше Товариство втратило зразкового члена, а всі, що його знали, доброго друга. Побратим Іван Сірко зостанеться назавжди у нашій пам'яті. Хай буде легкою йому чужа земля.

УЧАСТЬ ТОВАРИСТВА В ДІЯЛЬНОСТІ ФЕДЕРАЦІЇ Б. ВОЯКІВ СЕРЕДНЬОЇ ТА СХІДНЬОЇ ЕВРОПИ.

Члени Т-ва знають, що наше Т-во є основоположником Федерації б. Вояків Середньої і Східньої Європи, яка постала в Парижі у 1952 році і яка об'єднує сьогодня у своєму лоні чотирнадцять національності а саме; три балтійські народи - естонці, латвійці й литовці, поляки, українці, угорці, словаки, румуни, болгари, грузини, азербайджанці, вільні козаки, горці Північного Кавказу та білоруси.

Останнім часом, у зв'язку з подіями в Польщі та Угорщині, діяльність цієї Федерації пожвавилася.

Для вшанування героїв в Угорщині, в грудні місяці 1956 року на могилі Невідомого Вояка під Тріумфальною Аркою відбулася величава маніфестація. Чисельні національні делегації, що входять в склад Федерації, зібралися там з своїми національними прапорами, в тому числі й українська делегація. Коли прапори і делегації оточили могилу Невідомого Вояка, Голова Федерації полк.Лянцкоронський /литовець/ поклав величезний вінок з живих квітів, до якого було причеплені з одноголосними написами стрічки національних кольорів всіх делегацій. Представники французьких організацій б.комбатантів з своїми прапорами вітали представників Федерації.

Заходами Управи Федерації влаштовано було кільки докладів. Так 20-го Лютого 1957 року відбувся доклад п.М.Ковалського, члена української делегації, на тему: "Розрив між народом і партією на Україні". Докладчик ґрунтовно висвітлив роль компартії на Україні, як перетворилася в бюрократію і яка, бажаючи затримати своє керівне становище, відірвалася від народу і його інтересів. З другого боку докладчик яскравими прикладами довів спротив населення, який виявляється у надзвичайній активності населення у задоволенню своїх насущних потреб всупереч існуючому порядку річей. Цікавим є факт, що советська влада в обличчі розмаху цієї активності не в силі її спанувати.

20 Березня 1957 року відбувся другий доклад п.Алі Акбера бея Топчибаші /азербайджанця/ на тему: "Мусульманський світ під Совета". Докладчик детально, але коротко подав історію боротьби за волю кожного мусульманського народу, що попав у большевицьку неволю. Докладчик спинився над історією і долею Кримських і Волзьких татарів, чи-

родіг Північного Кавказу та Азербайджану, баширів і народів Середньої Азії. Грунтовно підготовлений доклад спровокував глибоке враження на присутніх.

Одмітимо ще кілька відмінків діяльності Федерації.

Від кількох місяців велися переговори між представниками Федерації і Управою так званої ФЕДАК, себ-то Європейською Федерацією б.Вояків, на чолі якої стоять відомий французький генерал БЕТУАР, про можливість прийняття Федерації б.Вояків Середньої й Східньої Європи до складу Європейської Федерації б.Вояків /ФЕДАК/. Європейська Федерація б.Вояків мала в своєму складі представників комбатантських організацій таких країн: Франції, Німеччини, Італії, Бельгії, Люксембургу та Греції. 19 і 20 Січня 1957 року відбувся поширеній пленум Управи ФЕДАК'у на якому постановлено було прийняти до складу ФЕДАК'у Федерацію б.Вояків Середньої та Східньої Європи, що включає представників чотирнадцяти націй. Цього року ФЕДАК передбачає організувати велику маніфестацію європейських комбатантів, в якій мають прийняти участь і представники Федерації б.Вояків Середньої і Східньої Європи.

Друга ділянка діяльності намічається в напрямку участі Федерації в працях т.зв. політичної організації сателітів - АСЕН, себ-то Спілка Полонених Європейських Народів. Ця організація є світового маштабу і об'єднує в собі національні центри народів-сателітів від Балтики починаючи із Албанією кінчаючи. При Раді АСЕН'у беруть участь в праці різнопорядного характеру організації: Союз вільних Профспілок, Організація Вільної Молоді і т.д. Бракує лише сектора б.Вояків. Тому розпочалися переговори з АСЕН'ом, в якій формі і яким чином може Федерація б.Вояків Середньої і Східньої Європи прийняти участь в діяльності АСЕН'у. Головною формальною перешкодою для цього є те, що АСЕН об'єднує в собі представників лише сателітних народів, в той час, коли Федерація б.Вояків Середньої і Східньої Європи об'єднує в своїх лавах, як представників сателітних народів, так і представників тих народів, що входять в склад Советського Союзу.

Управа Федерації б.Вояків Європи прикладає зусиль, щоб обійти формальні перешкоди і взяти участь у праці й діяльності АСЕН'у.

З ТОГО ВОКУ.

Починаючи з Січня 1957 року літературний журнал "Ховтень", що виходить у Львові, почав друкувати роман Михайла Стельмаха під назвою "Круг людська - не водиця".

Початок роману має своїм тлом події на Україні 1919 року, як видно соцістський письменник документально вивчив історію боротьби цих років, бо подає точні дати і прізвища тодішніх чільних провідників українського визвольного руху, розуміється, із свою, потрібною для компартії, оцінкою.

Але вже попадаються такі вирази, "Симон Петлюра, Головний
Отаман Військ Української Народної Республіки", "Уряд Української
Народної Республіки", "міністр УНР", "універсальна делегація",
"Січові Стрільці" і т.д. Вирази - такі незвичні для советської літератури. Так само, крім багатьох правдивих прізвіщ, згадано імена
Ген.Омельяновича-Пагленка й Тютюнника. Згадано також і про "Зімовий
Похід" та ще з епітетом "тяжкий Зімовий Похід".

Ясна річ, що всі ці події, особливо епопея в Кам'янці-на-Поділлі 1919 року, приперчені несмачною пропагандивною жвачкою, щоб
викликати у советського читача несмак і осуд тогочасних подій і
тогочасних українських діячів.

Раніше для советської літератури вся епоха УНР, вся визвольна
боротьба - це була зрада народу, всі діячі УНР - то зрадники і злодії,
запроданці чужоземного капіталу, прислужники міжнародного
імперіалізму. Саме ім'я Симона Петлюри навіть не вгадувалося.

Сьогодні очевидно якісь внутрішні процеси в Україні почали вимагати того, щоб, хоч і перекручену по советському, історію боротьби
УНР - подати для советських читачів.

Всі гроші для Військового Товариства просимо писати тільки
поштогорами переказом на поштове конто Управи Товариства:

Paris c.c. 7 56I-74 L'UNION DES A.C.UKRAINIENS EN FRANCE
SARL - 24, Rue de la Glacière Paris I3°

Листи до Управи Т-га адресувати:

Mr V.LAZAKRKIEVITCH - 24, Rue de la Glacière Paris I3°
